

Rapa nui aneb Velikonoční ostrov

Keynote speakers of the conference on the Square of opposition

10.11. 2016

Dnes je čtvrtek, 10. listopadu, léta páně 2016. Píšu až dnes, ačkoliv jsem vyrazila z domu v pondělí, 7. listopadu, ráno v osm hodin. Ovšem byla to strastiplná cesta, dorazila jsem na letiště Mataverí v Hanga Roa na Rapa nui (čili jediné letiště na Velikonočním ostrově ve vesnici Hanga Roa, kde teď bydlím) ve středu ve dvě hodiny místního času a tři dny na cestě dají jistě zabrat i člověku mladšímu, než jsem já, že. Mimochodem, toto letiště je údajně nejdlejší a nejzapadlejší letiště na světě, vzdálené 3759 kilometrů od Santiaga de Chile a operuje zde společnost LATAM (v té chvíli jsem ještě netušila, jak strašlivým způsobem tato společnost operuje).

A už jsem si říkala, zda mi to stojí za to, se takto trmácet na druhý konec světa, zda by nebylo lépe sedět doma na zadku a pracovat. No nic, jsem tady, ale vše je velice podivné. Raději tu cestu ani nebudu popisovat, stačí když řeknu, že když jsem konečně vystupovala z letadla v Rapa nui, byla jsem polomrtvá a usilovně hledala cedulku se svým jménem. Byla tam spousta cedulek, ale ani jedna neobsahovala jméno „Marie“. Nakonec jsem našla cedulku s „Akapu“ a tak jsem se vehementně dožadovala vstupu do toho minibusu, ačkoliv jsem si vůbec nebyla jistá, že je to ten pravý. Šofér mi španělsky řekl, že ano, ale že musím počkat, až přestane pršet (!!!). Pršet sice nepřestávalo, ale nakonec jsme se rozjeli.

Přijeli jsme do podivného hotelu, kde (jak jinak) nikdo nemluví anglicky. Není to ani hotel, spíše skupina asi šesti takových chatek. Nicméně, zavedli mne po dlouhém čekání do mé chatky, kde je jediný pokoj, ale není zde stůl, světlo je velice bídne, okna nejdou zavřít. Ale já už byla natolik apatická, že jsem se pouze osprchovala, vybalila to nejnnutnější, tedy pyžamo, a buchla do lůžka. Jenom jsem se ještě snažila dopátrat, kde je klíč od této chatky, protože všechno je otevřeno, okna, všude se dá vlézt, ale pochopila jsem z té španělsko-polynéské hatmatilky, že klíče není třeba, zde se prý nekrade. Tak jsem si vzala knížku, která mi vypadla z ruky a spokojeně jsem usnula, ačkoliv bylo teprve asi čtyři hodiny zdejšího času. Což ale znamená, že doma byla skoro půlnoc. Vůbec se v tom časovém posunu nevyznám, mobil mi na roamingu ukazuje nesmysly. Víím pouze to, že je zde o dvě hodiny méně než v Chile, ačkoliv jsme v Chile. Logické, že. A v Chile zase je o čtyři hodiny méně než u nás.

Tož si odpočívám, dřímám, ale najednou mne cosi vylekalo, otevřu oči a hledím na chlapa, který stojí nad mou postelí s čímsi v ruce, což vypadalo docela nebezpečně. Zařvala jsem „what is going on here?“ Zašermoval mi tím strašným nástrojem nad hlavou, já se skovala pod peřinu, a teprve po chvíli jsem se odvážila vyhlédnout. No a onen dobrý muž šel vyměnit zámek od mé chatky! Je to ale zcela zbytečné, protože stejně lezu dovnitř oknem, které se nedá zavřít, ale snaha byla, že. Navíc jsem zjistila, že po té „opravě“ dveře nejdou stejně otevřít. Tož jsem se rozhodla jít obhlédnout tento podivný ostrov, i s tím rizikem, že zabloudím, protože mapy zde asi neexistují, alespoň se mi nepodařilo žádnou získat.

Tedy je čas na fotky, protože jsem fotila o sto šest. Především, nechápu, proč se ten oceán nazývá Pacific, čili Tichý, když je tak bouřlivý, jak jen si lze představit. Na fotce to tak hrozivě nevypadá, ale je nutno si k tomu přidat neustálý víchř, strašný hukot moře a obrovské vlny. Přiblížit se k oceánu nelze, protože všude jsou obrovské, ostré kameny, říkají tomu tady basalto, tedy asi čedič, neboť anglicky je to basalt.

Sochy Moai jsou opravdu skoro všude. A některé jsou i „mrtvé“. Tak zde je ta „mrtvá“ Moai. Tato místa se totiž nazývají „ahu“, což je nějaká posvátná pohřební plošina. Proto se na ni nesmí vstupovat.

A tady je živá Moai (dokonce i s čepicí na hlavě ☺) a polomrtvá Marie.

Šlapu statečně dále, i když jsem si bohužel obula „bosoboty“, které mi poradila Hanka. Díky Hani, jsou skvělé, ale naprosto nevhodné pro chůzi po ostrých čedičových šutrech, které se zde skrývají všude v té zdánlivě nevinné trávě. Přesto klopýtám dále, nakonec, co mi jiného zbývá, že. Ale stmívá se a já vůbec netuším, jak se dostat do Akapu, protože onen „hotel“ je dosti daleko od Hanga Roa. Ptát se je zbytečné, protože jednak skoro nikdo nerozumí a ti, co rozumí, neví, kde to je. Navíc, pokoušela jsem se také nalézt to místo, kde zítra začíná konference, samozřejmě bez úspěchu. Mapa, kterou poslal Jean-Yves je zcela nečitelná a nepoužitelná. On totiž náš milý Jean-Yves žije v nějakém jiném možném světě (nebo spíše nemožném). No nic, při nejhorším vynechám zítřek, je to až odpoledne a jenom tři přednášky, ale svou přednášku v sobotu bych opravdu nechtěla zmeškat.

Hotel jsem nakonec našla, tedy ne já, ale najednou zastavilo auto, jakási rozbitá kára a v ní sedí usmívající se šofér, který vypadá jako opravdický Polynésan. Otvírá dveře auta a kývá, ať si nastoupím. Mám trochu obavy, ale když řeknu kouzelné slovíčko Akapu, onen Polynésan se rozzáří jak sluníčko, „si, sí“. A opravdu mne dovezl do Akapu a na mou nabídku peněz reagoval značným údivem a slovy „no no“. Nastal však ještě jeden problém. Nefunguje zde vůbec Internet, ačkoliv na Booking.com inzerovali, že zde Internet je. No ano, je, dokonce jsem dostala i heslo, ale – prostě ani ťuk. Poradili mi, že musím jít do té chatrče, kde bydlí madam Maria Teresia, což je zřejmě majitelka tohoto hostelu a kde je rooter. Tedy zde u toho údajného rooteru sedím a čekám a čekám, ale vůbec netuším, kam se mám zítra dostavit, tedy kde se koná konference, která zítra začíná. Loaduje mi to už asi tři hodiny, ale prostě – nic. Tak aspoň píšu tento deník. Navíc ale mám hlad, v letadle jsme dostali jakousi minibagetku, strašnou chuť na kávu, tu nám v letadle nedali vůbec, ale už si netroufám nikam jít, protože v blízkém okolí tohoto „znamenitého“ hostelu není absolutně nic.

Pátek, 11.11. 2016

Konference začíná až odpoledne, ještě se ale nerozvedlo a já nemohu spát (no jo, ten „Jetlag“ je potvora). Navíc, mám své obvyklé zažívací problémy, nebo možná hlad, to se někdy nepozná, tak vylezu oknem ven (totiž jak jsem již zmínila, ten vyměněný zámek funguje tak, že se dveře nedají otevřít), abych to rozchodila. Je ještě tma, možná asi tak šest hodin, ale statečně si to šlapu, aby mne konečně přestal bolet žaludek, žlučník (který nemám), a jenom se v duchu modlím, zda nebudu potřebovat po cestě nějakou toaletu. Nějak mám skrupule, vykonat to v přírodě, a vše je jistě ještě zavřené. Tento ostrov je nesmírně zajímavý. Musím si to ověřit doma na Internetu, ale myslím, že ta původní kultura zde je opravdu polynéská. V Santiagu mi říkali, že nemají zdejší lidi rádi, ale lidé jsou zde velice laskaví, stále se usmívají, a ačkoliv jim skoro nic nerozumím, zdá se, že jsou vždy ochotni pomoci. Avšak najednou slyším za sebou auto, a můj známý polynéský šofér na mne mává, ať si nastoupím. Snažím se mu vysvětlit, že potřebuji procházku, ale on prostě otevírá dveře a říká „center, center“. Takže rezignuju a nechám se svést do centra Hanga Roi. Je to malá vesnička, asi jediná zde v okolí. Když se mu snažím za tu službu zaplatit, situace se opakuje. On se jenom směje a tomu „no“ rozumí každý. Tož říkám „gracias“, vystoupím z auta, ale co teď? No nic, musím jít dál a dál, a alespoň jsem to využila k mnohému focení, protože se mezitím rozvedlo.

Krajina je zde divoká, opuštěná, ale všude se pasou koně a pobíhají psi. Tyto dva koně se mi hodně líbily, ale najednou se vydaly přímo proti mně, a já nevěděla, jak jim ustoupit z cesty, protože tam byla jenom úzká stezička mezi těmi strašnými šutry. Co teď? Snažila jsem se tvářit velice mírumilovně, ale ten první kůň mi začal strkat čumák přímo do „huby“. Asi se chtěl se mnou kamarádit, ale já nevěděla, jak na to. Neodvážila jsem se ho ani pohladit, jenom jsem konsternovaně strnula. No a milý kůň moudře pokýval hlavou, upřel na mne ty krásné koňské oči, obešel mne a šel dál. Ani bych nevěřila, jak jsou koně moudří a VELCÍ !!!

Ale to už se opět ozvaly mé zažívací problémy. Raději nebudu popisovat, jak jsem to vyřešila. Asi je to hladem, však se už snad konečně dočkám snídaně!

Raději vložím další fotky z dnešního rána. Je zde velice zajímavý hřbitov.

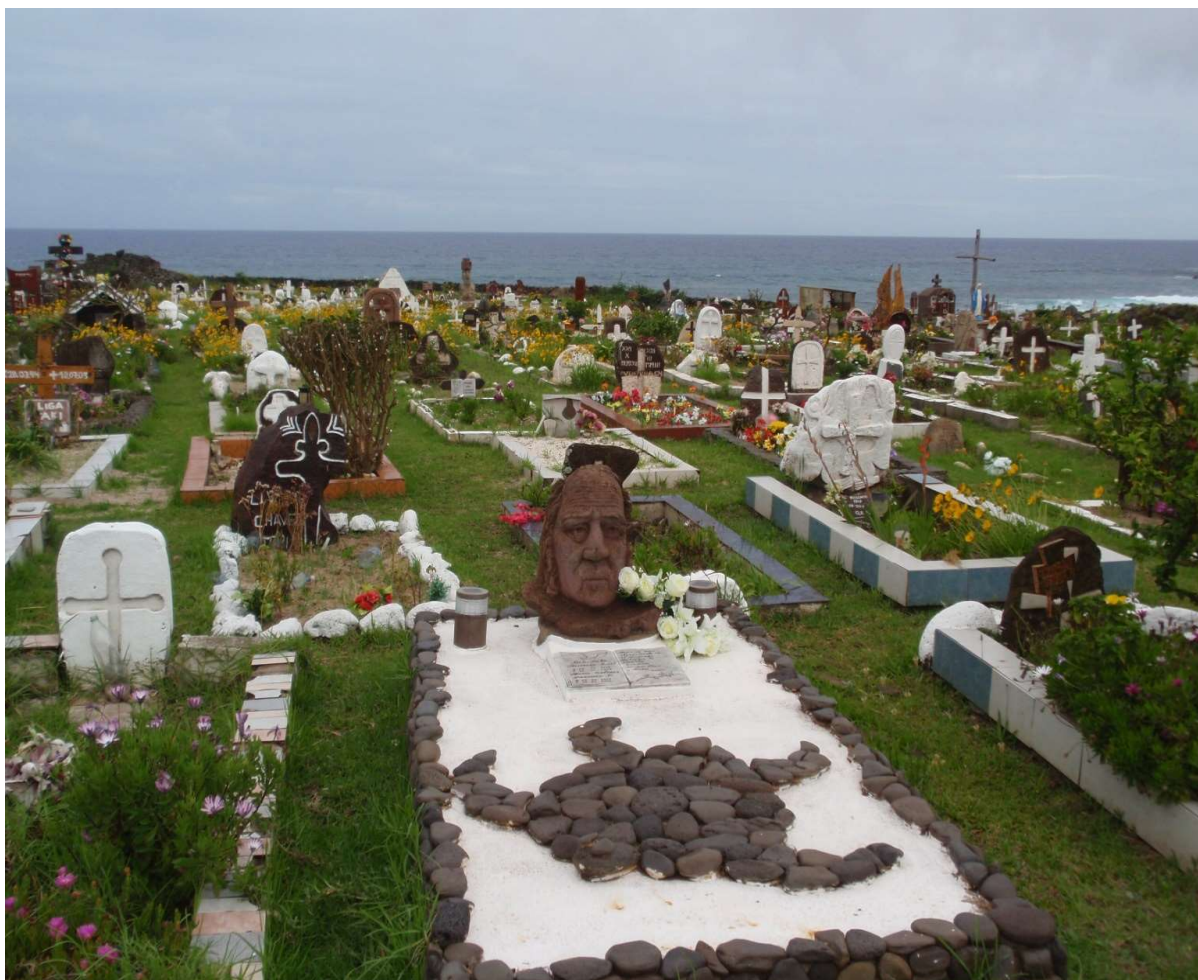
Hroby jsou ozdobené takovým tím místním polynéským způsobem. A všude to kvete, ačkoliv je listopad. Ale vlastně, co to povídám, zde je vlastně květen. Jen co dokončím prohlídku tohoto hřbitova, musím najít to místo, kde se koná konference, neboť to jinak opravdu zmeškám.

Navíc, i na hřbitově můžete najít Moai.

Cestu zpět do hostelu Akapu už znám a přicházím akorát na snídani. Zde ke své velké radosti potkávám kamaráda, kněze, kterého jsem poznala ve Vatikánu. Říkám, že nevím, jak najít tu konferenci a navíc, že se necítím moc dobře. On na to, že je to dosti daleko, asi dvě hodiny odtud, ale dnes jsou jenom úvodní tutoriály, tak ať si raději odpočinu, že mne tam zítra zavede. SUPER !!!

Jdu si lehnout a číst, protože i když bych moc ráda pracovala, tak a) není mi pořád ještě dobře a za b), bojím se, že se mi počítač brzy vybije a nedaří se mi zprovoznit můj celosvětový adaptér, abych ho dobila. Po chvíli ale stejně vstanu a jdu bojovat s adaptérem, protože mobil je už vybitý. Nakonec se to podařilo! Použila jsem podobnou fintu, jako v Nepálu, čili strkat to tam všelijak nakřivo a trpělivě zkoušet, až to zabere. A pak uctivě odstoupit a nedotýkat se !!! Tak nejprve nabít mobil, mezitím se jdu znovu pokusit o spojení se světem prostřednictvím Internetu, ale bez úspěchu. Tak si alespoň opakuji a procházím znovu svou zítřejší přednášku. Ještě jdu také do jídelny, kde je jediná televize, třeba pochyťím alespoň něco z černé kroniky o dění ve světě. Nic. A co kdybych zde našla nějakou kávu a vařič? Můj kávový dluh už nabývá obludných rozměrů. Připadám se hrozně trapně, ale nakonec otevřu takovou skříňku, a je, je tu alespoň Nescafe! I když to není kafe a mléko zde snad vůbec neexistuje, přesto si dávám dvojité a svět je hned veselejší.

Tož jdu nabít také počítač a rozhodnu se jít rozchodit mé rozbouřené břicho, které se po té housce u snídani opět vzpouzí, i když ta pseudokáva trochu pomohla. Udivuje mne, jak je zdejší kultura krásná takovým naprosto naturalistickým způsobem. I ta nejubožejší chatrč je nazdobená květinami a různými obrázky a některé skulptury mne uvádějí v úžas.

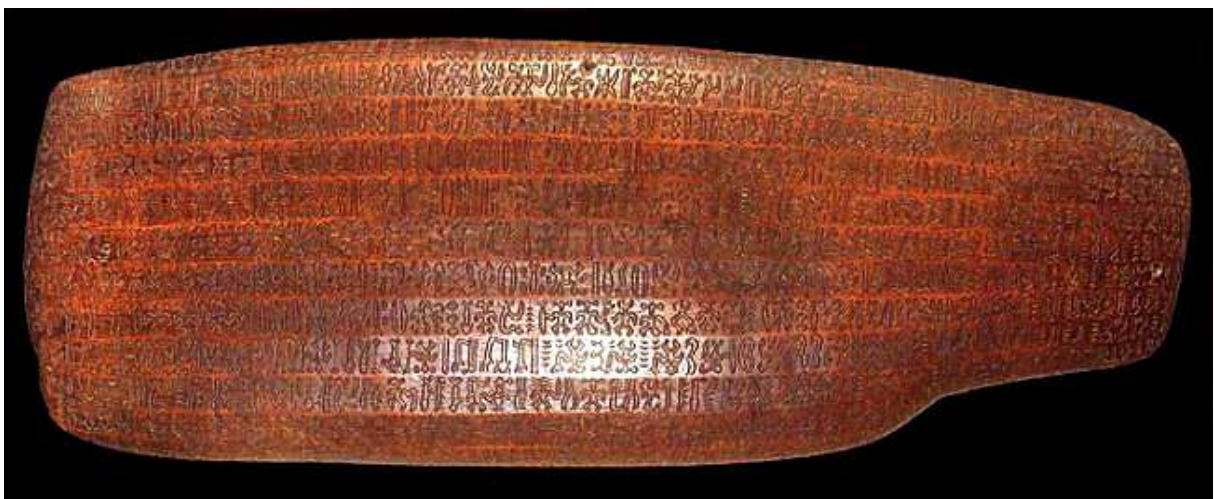

Asi je to tou divokou přírodou, protože všude je varování před tsunami s vyznačením únikové cesty a ten „tichý“ oceán je opravdu velice divoký. Tedy lidé, aby zde přežili, museli být velice silní. Polynéští lidé osídlovali tento podivuhodný ostrov asi v letech 700 až 1100. Byli to zřejmě lidé velice pracovití a vytvořili nádhernou kulturu, o čemž svědčí právě ty Moai a jiné artefakty. Avšak v roce 1722 se zde dostali Evropané, a to hlavně Peruánci, a zdejší polynéská populace byla téměř zdecimovaná. Z původních 15000 obyvatel zůstalo pouhých asi 2500. Bylo to způsobeno jednak zavlečením evropských chorob jako neštovice, spalničky apod., vůči kterým neměli zdejší naprosto žádnou imunitu, ale hlavně tím, že Peruánci odvlékali místní do otroctví. Takže v roce 1877 zde z původních Polynésanů zbylo pouhých 111. Navíc, nepřežil ani jeden z místních náčelníků či kněží, kteří jediní ovládali původní písmo „rongo rongo“, takže toto písmo je snad jediné na světě, které nebylo dosud rozluštno, a asi už nikdy nebude. Bylo to ryto do kamenů a je to něco jako egyptské hieroglyfy.

A jak se vám líbí tato skulptura? Velice naturalistická, že, ale krásná, ne?

Ale místo, kde se koná konference jsem nenašla (však mne tam zítra můj farář zavede), a mám hlad, vždyť jsem měla ráno tu jedinou housku a „ukradené“ pseudokafe. Tak se vydávám hledat nějakou restauraci. A vida, hned za hřbitovem je jedna, která vypadá důvěryhodně (i když – ten hřbitov mne měl varovat !!!). Snad už taky tím pádem pomine ten hrozný Jet lag, když se konečně normálně najím. Je zde dokonce číšník, který se tváří, že mluví anglicky, ale jak jsem ke své velké smůle později zjistila, nemohla to být pravda. Objednala jsem si „well done tuna fish with potatoes“ a pak čekala dvě hodiny, až se konečně objevil s talířem. Byl na něm maličký kopeček studené rýže a cosi dalšího studeného, syrového a nechutného. Na mé protesty číšník reagoval, že je to „raw tuna fish“. Snažila jsem se něco z toho pozřít, ale opravdu, syrové ryby můj zaživač trakt nezvládá. Navíc, žádný tuňák tam nebyl, jenom jakési podivné chobotnice, červi a jiné potvory. Mezitím jsem se však spřátelila s místní kočkou, která mi spokojeně vrněla na klíně a se psem, jak jinak, je jich tu plno.

No, styděla jsem se velice, ale když se číšník nedíval, tak jsem využila situace, nenápadně položila ten talíř na zem a obě zvířata si to opravdu užila. Byl vylízaný dobřela. Tak jsem ho dala zpátky na stůl a tvářila se jakoby nic. Ale odcházela jsem zcela hladová, v mém hostelu je pouze snídaně, která sestává z čaje a housky s máslem (jedné !!!) a do rána do devíti hodin je ještě dlouho!

Což mi připomnělo, jak si můj kamarád Bjorn (Dán a Holanďan, který je zrovna v Barceloně) pochvaloval služby českých drah, když cestoval z Prahy do Ostravy. On je totiž polyglot a učí se dokonce i česky. Zašel do jídelního vozu a objednal si králíčí hřbet. Divil se, že platí tak málo, dokud mu nedonesli chléb, a jen a pouze chléb. Tož jsem se ho zeptala, jakým způsobem si to objednal, a on řekl něco jako chrbet, což opravdu znělo jako chléb. No jo, pro cizince, i když je to polyglot, je slovo „hřbet“ nevysslovitelné. Snažila jsem se ho to naučit (on už opravdu rozumí i česky), ale po asi dvaceti pokusech jsem mu poradila, ať příště raději řekne „rabbit“, protože u nás v Čechách lidé anglicky většinou umí.

Mezitím nastala tma a když jsem přišla do našeho hostelu, zjistila jsem, že i ta slabá elektřina přestala v mém pokoji svítit. Proboha, jak přežiju noc, bez elektřiny, bez počítače? A to mám už zítra přednášku.

Pokouším se usnout, ale já nerada spím potmě, v žaludku mi kručí, motá se mi hlava, je mi čím dál tím hůře. Naštěstí vyhrabu z batohu čelovku, a tak se pokouším číst, ale i zrak se mi nějak rozostřuje, mohu číst jenom tak, že jedno oko přivřu. Takže číst moc nejde. Situace začíná být kritická, nikoli však ještě zoufalá. Dostávám však úporný průjem, zvracím a tak s tou čelovkou na hlavě klopýtám na záchod. Naštěstí do mého pokoje skočil tím oknem můj kamarád pes, který si mne velice oblíbil hned první den. Statečně mi olizuje nohy a dívá se na mne velice účastně. Ani mu nevádí ten strašný zápach, který vydávám. Tož střídavě lezu do postele, pes se mi uvelebí u nohou, ale za chvíli vyskakuju směrem, kterým tuším toaletu. A tak pořád dokola.

Nakonec to nevydržím a vylézám oknem ven z mého pokoje a vydávám se směrem, kde by dle mapy měla být konference. Ovšem chodit zde v noci je „o hubu“. Pořád o něco zakopávám, navíc, vždy asi tak deset minut lije jako z konve a pak zase vysvitnou hvězdy. A všude běhá spousta psů a koní, ale chovají se mírumilovně. Zejména ti psi. Obvykle si mne jeden z nich velice oblíbí a rozhodne se, že půjde se mnou, což ale způsobí rvačku s ostatními. Asi si myslí, že tomu kamarádovi, který se ke mně přidal, dám něco k snědku a oni přijdou zkrátka. Ale vždy se mi podaří uklidnit i ty ostatní psy, nějak asi vycítí, že mi není dobře a chovají se, jako by chtěli pomoci. No nic, aspoň tu mám kamarády. A potmě se dá vždy schovat za nějaký ten keříček a udělat, no však víte co. Raději ale jdu zpátky na hotel. Snídaně je v devět ráno, dojdu tak akorát. Ani ne tak kvůli té housce, ale potřebuji trochu černého čaje a potkat toho kamaráda z Vatikánu, aby mne dovedl na to záhadné místo, kde je konference. Prý to není daleko. Pokoušela jsem se také včera sehnat ve zdejším „supermarketu“ heřmánek, hledala, ptala se na camilly, ale bez úspěchu. Heřmánek je totiž můj oblíbený lék na všechno, ten by možná pomohl.

Tedy vlastně, už je **sobota, listopadu dvanáctého a má přednáška se koná ve dvanáct.**

Ještě vložím fotku našeho hostelu. Poznám ho vždy podle té chilské vlajky, která se maličko podobá té naší. Já bydlím v té chatičce úplně vzadu nahoře, z níž je vidět na té fotce pouze kousek střechy.

Přijdu akorát na tu snídani, pozřu se značným úsilím kousek té housky a vypiju hrnek čaje, a sláva, už je tu můj kamarád z Vatikánu, který mne dovede na to záhadné místo konání konference. Ještě prosím o pět minut strpení, protože vypadám jako čerstvě vyoraná, a ještě k tomu zmoklá myš. Proboha, na co jsem sebou vláčela plný kufr hezkého oblečení, abych dobře reprezentovala naši slavnou, dnes již dokonce celosvětově slavnou VŠB-Technickou universitu Ostrava?

Vyrážíme o půl desáté, ale nakonec se ukázalo, že ono nedaleko je dobré dvě hodiny chůze tím skoro neschůdným terénem. Navíc, když si vzpomenu na ryby a další mořské potvory, musím zvracet, točí se mi hlava a k tomu mám tak silný průjem, že se sotva vleču. A jak vysvětlit kamarádovi (knězi!) z Vatikánu, že musím stále odbíhat, schovávat se za ty obrovské šutry na pobřeží, a přitom s hrůzou sledovat divoký a hlučný „Tichý“ oceán, zda do něj nespádnou? Ačkoliv jsem dobrý plavec, tady bych neměla šanci, po pár minutách bych byla rozmlácená na cimpr campr o ty šutry. Ty vlny bych zvládla, ale ty ostré čedičové útesy ne. Ta fotka onoho místa úlevy přijde až na další straně, sem by se mi už nevešla.

Tož co chvíli říkám „excuse me, please, I MUST go to the ocean!“ Kněz je zděšen, a nabízí mi, že půjde se mnou, že tam spadnu a utopím se, ale já (také zděšeně) „please, no, I must go alone“! Teprve když se situace opakuje asi po páté si zřejmě vzpomněl na to, že jsem si už včera stěžovala, že mi není dobře a snad to pochopil ☺.

No, došli jsme o půl dvanácté a já vůbec nechápu, jak se mi podařilo dát svou přednášku a přežít tu půl hodinu. Naštěstí to prostě mám v hlavě, a i když se mi hlava motá, zrak rozostřuje a obávám se, jak vypadají mé kalhoty, mohla bych asi přednášet tu svou vědu (brácha sice říká pavědu, ale je to věda a basta) i ze spaní. Konečně jsem u posledního slidu a úprkem – směr toaleta. Následuje oběd, ale já se omlouvám, že se opravu cítím naprosto mizerně a vydávám se na cestu zpět.

Cestou najdu malou „plážičku“, kde bych si snad mohla zaplavat, očistit se, a třeba mne to pomůže i oživit. Vodoléčba na mne vždy zabírá. Skutečné pláže zde nejsou, jenom prý jedna, ale ta je na druhém konci ostrova, což by znamenalo celodenní výlet. I když Jean-Yves tvrdil, že ostrov je maličký a vše je blízko, ale on opravdu žije v nějakém jiném (nemožném) světě. Jo, zaplavala jsem si, osvěžila se a pak si lehla do trávy a vyčerpáním usnula. Další chyba. Je zde pouze asi tak 25 stupňů, stále fouká silný vítr a oceán hučí, takže člověk nějak nevnímá, co by se mohlo stát. Když jsem se dovlekla na hotel, vypadala jsem tentokrát jako pěkné růžové prasátko. Snad ještě nikdy jsem se nespálila, ani v Egyptě, Brazílii, Austrálii, až tady, kde jsem to nejméně čekala. Mám pocit, že na tomto ostrově si opravu vypiju svůj kalich hořkosti až do dna. Co pocit, začínám se opravu bát!

Tak tady je ten nádherný Pacifik, který poskytuje tolik potřebnou úlevu a pak následuje ta „pláž“, kde jsem se odvážila jít si zaplavat. Riskovala jsem sice, že mne nějaká divoká vlna smete do oceánu a už mne nikdy nikdo nespátří, ale toto místo vypadá zvládnutelně, že. I když na fotce je to vždycky takové mírnější. Je třeba si k tomu přidat strašný vítr a neustálý hukot divokého Pacifiku.

Cestou opět potkávám nádherného koně. Jeví o mne značný zájem, dokonce se odvažují jej poklepat po šíji a podrbat mezi ušima. I když, to se asi dělá psům, ne koním, že? Kdybych tak uměla na něj

vyskočit a odcválat někam do bezpečí, ale kam vlastně? Není to Šemík, aby mne přenesl přes divoký Pacifik, a já nejsem Horymír. Nic naplat, musím se dovléci do hostelu po svých.

Navíc, jsou zde strážci moře, kterým by se to asi nelíbilo:

Neděle, 13.11. 2016

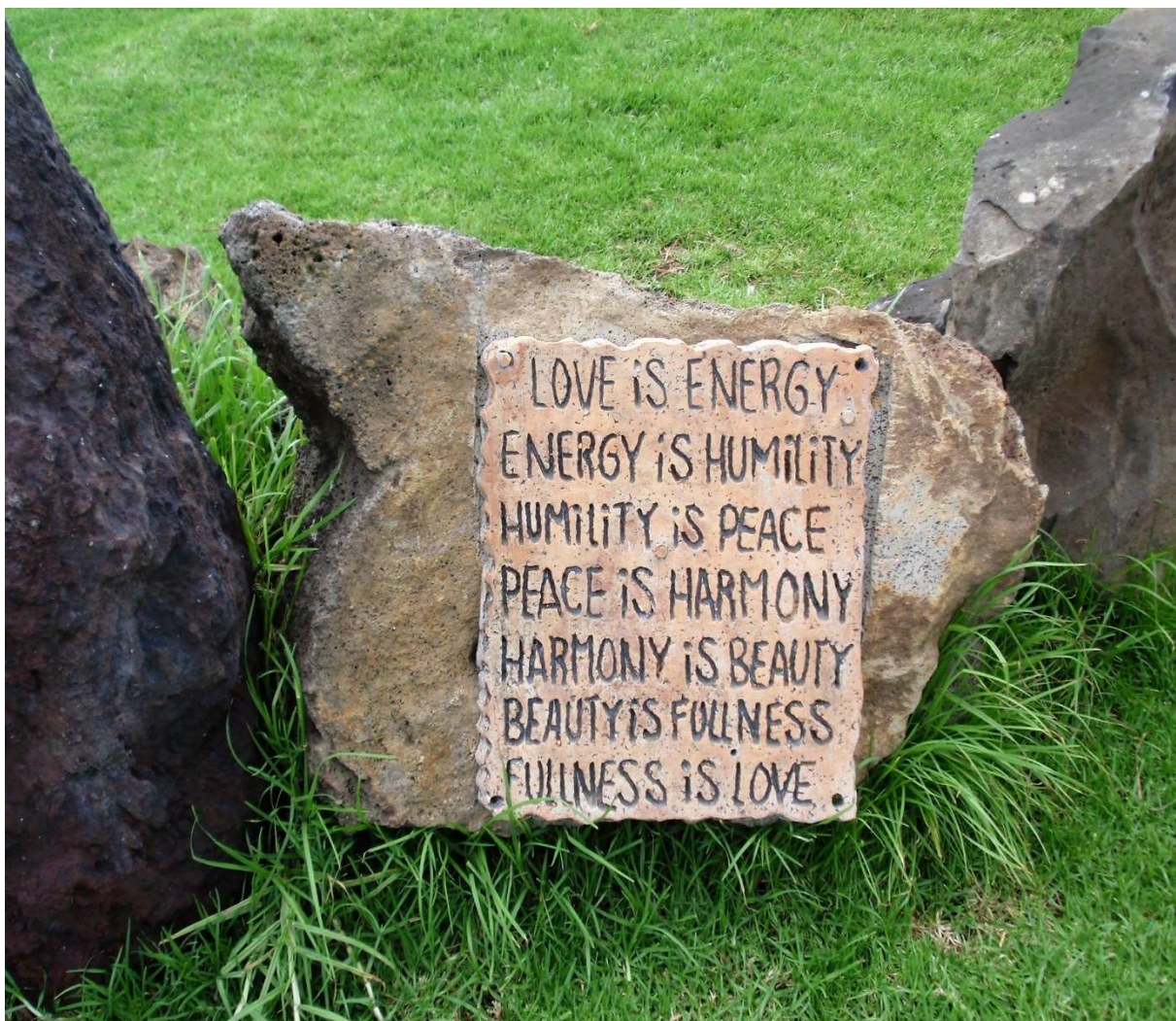
Jelikož je neděle, stal se malý zázrak. Existují zde posvátná místa, z nichž jedno jsem objevila.

Dopoledne jsou opět jenom tutoriály, a pak už nic, tak jdu raději do místního kostela, pomodlit se za to, co je napsáno na tom kameni, a také poprosit pána Boha, aby se mi už udělalo lépe.

Pondělí, 14. 11.

Nefungovalo to, neudělalo se mi lépe, spíše hůře. Protože je ale poslední den konference, vydávám se na cestu, přece tam musím dojít, ne? Ne, zdá se to být naprosto nemožné. Musí to být nějaká otrava z těch ryb. Poslala jsem SMS Darje, a ta mi poradila pít co nejvíce čaje a po troškách kolu. Tak jdu shánět colu a kdybych tak našla někde ty camilky! Kolu jsem koupila, trochu, maličko pomohla, a zdá se mi, že je lepší se toulat po ostrově než vzdychat v hostelu v chatce. Ještě bych toho mého kamaráda psa rozesmutila!

Cestou opět nacházíme překrásné a zajímavé umělecké výtvořy.

Jsou fakt nádherné, že. Ale já se rozhodnu, že prostě musím zajít do místní nemocnice a přeci není možné, že bych tam nenašla nikoho, kdo mluví anglicky, komu bych vysvětlila své problémy. Všimla jsem si totiž, že nemocnice je hned za tím kostelem. Dlouho sbírám odvahu, protože být nemocný, a ještě k tomu v cizině, je prostě ostuda a já se za to značně stydím. Je mi do breku, ale co, mám přece sebou zdravotní pojištění, bez kterého by mě universita na služební cestu nevyslala, tak jdu. Podařilo se mi narazit na mladou sympatickou doktorku, která částečně rozumí (snad). Heureka! Už vytahuje nějaké kapky a prášky, že mi je dá, ale pak najednou – passport. Bože můj, jsem to ale vůl, já nechala pas v hotelu. Ukazuji jí mé zdravotní pojištění, kreditní kartu, ale ona vrtí hlavou, no, no, passport. Bez pasu ani ránu, i kdybych tady měla natáhnout bačkory.

Tak se vydávám zpět do našeho hostelu (45 minut normální chůze, ale já se vleču víc než hodinu), vezmu pas a jdu opět do té nemocnice. Ale tu hodnou doktorku už nemohu najít, protože stěží vnímám a mám mžitky před očima. Tož nejprve toaleta jakožto první pomoc, protože ten průjem je nesnesitelný a pak se pokouším komusi vysvětlit, že potřebuji pomoc. Změří mi tlak a teplotu a posílá mne pryč. Sbírá poslední zbytky sil a lámanou španělštinou říkám něco jako „Se me enfermo, me siento enfermo.“ Zavleče mne někam a ukáže na lůžko, přitáhne přístroj a mně je jasné, že mi chce dát infusi. Proboha, vždyť ani nevím, co to chce do mne nakapat! V tom ale se ozve v amplionech „alarma, evacuación inmediata es la bomba“! Já nejprve nerozumím, ale „alarma“, „evakuace“ a „bomba“, to je jasné. Všichni utíkají ven, kde opět lije jako z konve. Tak se rozhodnu, že odtud prostě musím utéct. Kupodivu ale ten doktor, co mi chtěl dát kapačky mne chytne a vrtí hlavou, NO. Stojíme tam tři hodiny, promoklí na kůži, až si všimnu, že se ten doktor s někým baví, využiju situace a opravdu se mi podaří utéct, skoro. On mne přece jen chytne, dotáhne na to lůžko (mezitím asi ta bomba zmizela) a nasadí kapačku. Pochopím, že to má do mne kapat čtyři (!) hodiny. Tak číhám, a když není nikdo v dohledu, vytrhnu si tu kapačku z ruky a vyrážím ven. Podařilo se!

Jako zázrakem opět zastaví ten starý rozhrkaný křáp, kterému by se snad při dobré vůli dalo říkat auto a ten můj laskavý polynéský šofér mne zaveze do hostelu.

Zbytek dne trávím střídavě třepotem na lůžku a střídavě se snažím dostat na Internet. Nechám počítač puštěný u toho routeru a čekám a čekám. Ono se to vrtí, ale nic. Tak alespoň píšu článek, který měl už dávno být hotov. Najednou se mi večer podaří otevřít Seznam.cz! Šance poslat email je nulová, ale alespoň zjistím, že naše holky zlaté opět vyhrály Fed Cup. To mne tak povzbudí, že začnu opět psát tento deník (který však samozřejmě dopíšu až doma), a pokračuji s článkem do Logica Yearbook.

Úterý, 15.11. 2016

Dnes se mi podařilo se trochu sebrat, zaplatila jsem pobyt zde a pak přišel Jean-Yves a přinesl mi sborník z konference a děkoval mi za účast, čemuž se dosti divím, vždyť moje účast na této konferenci rozhodně nebyla přínosem. Ale co, článek bude v impactu, katedra dostane za něj peníze, já budu mít zase nějaké to malé plus, tož přeci jenom možná ty otčenáše v kostele pomohly. Ptám se, kdy letí domů, prý zítra. A nemohla bych letět s Tebou? Já mám letenku až na čtvrtek. On mi ale vysvětlí, že zde je naprosto nemožné přebukovat letenku a že musím vydržet do čtvrtka. Tak jdu znovu do toho domku s routerem a objednávám taxi na letiště na čtvrtek. Ve středu je mi stále více špatně, opravdu mám zřejmě nějakou otravu, to už není normální stav podrážděného zažívacího traktu. Přesto vyrazím udělat ještě pár fotek. Vždyť už se sem v životě nedostanu, i kdyby mne párem koní tahali, ne, už nikdy! To už by raději mohl Jean-Yves uspořádat konferenci na oběžné dráze kolem země.

Středa, 16.11. 2016

Panebože, zítra už konečně poletím domů, domů, domů! Snad ještě nikdy jsem se domů tolik netěšila. Jenom ještě vydržet dnešek. Nemohu se vzdalovat od toalety, tak se snažím psát ten článek, který měl být už dávno hotov, dokud je ještě vidět a dokud je možno nabíjet počítač. To mne snad jediné udržuje při životě, protože mám pocit, že dělám alespoň něco smysluplného. Ale moc to nejde, je mi fakt hodně blbě. Tak půjdu udělat ještě pár posledních fotek. Můj kamarád pes mě věrně doprovází, jako by tušil, že mne možná povleče zpátky.

Jo, takové ty kamenné zídky, které jsou zde skoro všude, se prý nazývají „Inca stone walls“, čili kamenné zdi Inků, ale není mi jasné, co mohli mít zdejší Polynésané společného s Inky. Možná jenom ty zídky.

Čtvrtek, 17.11. 2016

Dnes je význačný den, mnohonásobně významný! Jednak je to *Den boje za svobodu a demokracii*, ale hlavně je to můj **den boje za návrat domů**. Naházím věci do kufru, nevzdaluji se daleko od toalety a čekám na svoje taxi. A už se jede!

Bože, to snad není možné, vždyť přeci není černý pátek. Na letišti mne prostě odmítli vzít do letadla. Mleli cosi o „enfermo“, z čehož jsem pochopila, že odmítají transport nemocných. Je pravda, že musím vypadat značně vyčerpaně, vlasy jako čarodějnice (oceán udělal své, hřeben do nich nedostanu), v tváři jsem spálená a přitom značně přepadlá, ale jak mi to mohou udělat? Vždyť mám řádně zaplacenou letenku a všechny doklady OK! V tom mi to docvaklo. V té nemocnici trvali na tom, že jim musím dát pas, takže to mohli nahlásit (?). Nechápu, jsem zoufalá, odhlášená z hotelu, přebukovat letenku nelze, tím pádem mi propadá také letenka ze Santiaga de Chile přes Paříž do Prahy, naprosto šílené.

Vracím se do našeho hostelu, kupodivu moje chatka je netknutá, nikde nikdo, tak zase věci z kufru vyházím, zalehnu do postele se svým věrným psem a brečím jak malá holka. Posílám SMS svému známému psychiatrovi, bohužel, odpověď nemohu přečíst, poslal to jako MMS. V noci už propadám naprosté panice a zoufalství, snad jsem nezešílela! Střídavě se modlím a pak zase přemýšlím, jaké jsou možnosti. Napadají mne pouze dvě. První, ta jednodušší je – hm, skočit do toho Pacifiku, bude to rychlé, nebudou starosti s pohřbem ani převozem ostatků domů. Ale to nejde. Jednak by to byl těžký hřích a asi bych hodně zarmoutila ty, co mne mají doma rádi (Karolinka, Verunka, ...). Druhá, dojít do té jídelny, dobít mobil a volat někam domů o pomoc. Volím naštěstí tu druhou možnost a volám obětavé kamarádce Andy, která si vždycky ví rady, i když netuším, kolik je doma hodin, asi hluboká noc. Jsem ale už tak zmatená, že na ni začnu chrlit anglicky „Andy, I am in Rapa nui, I feel terribly miserable ...“, pak si uvědomím, že mohu česky, tak se snažím vysvětlit, co se stalo. Andy mi pak řekla, že nejdříve

necháपालa, kdo volá, a pak si myslela, že jsem se zbláznila (a nebyla daleko od pravdy). Pak ale svým laskavým způsobem mne uklidňuje, Marunko, neboj se, řešení se najde, já Ti pomoc seženu. Napadla ji geniální myšlenka a zavolala na českou ambasádu v Santiagu de Chile. A pak nastal záchranný kolotoč. Dnes už, když jsem doma, nevím, zda se mám smát nebo brečet, ale spíše se mi chce brečet nad tím, jak se stydím, kolik starostí jsem nadělala tolika lidem kolem sebe, strašně se stydím, jak jsem mohla takto selhat.

Nejprve volá Standa, že pomoc přijde, že našli jednu Češku, která je na Rapa nui, ale bohužel má malé dítě a není jasné, zda bude moci pomoci. Pokud ne, tak pro mne pošlou policii. Pak volá znovu Andy, že je ve spojení s českým konzulem (pan Adam Piños – skvělý člověk!) a že ten to řeší. Tož se odevzdávám do vůle osudu a na chvíli zdřímnu. V tom se objeví ve dveřích tři policajti (nechápu, jak je otevřeli, je stále tma) a já zařvu hrůzou, „no I didn't order police, I don't want you ...!“. Samozřejmě nemluví anglicky, ale naštěstí odejdou. Poté volá znovu Standa, „Mary, to byla ta pomoc, ale neboj se, my to vyřešíme“. Nakonec znovu Standa (zlatý kluk!), že pan Adam Piños našel pracovníci české ambasády v Peru, která je náhodou zrovna dnes na dovolené na Rapa nui a mluví česky, paní Ivana Hrudková a ta přijde co nejdříve.

Pátek, 18.11. 2016

Přichází kolem osmé ráno, se svým španělským manželem, och ta úleva! Uklidní mne a začne jednat. Je opravdu velice schopná! Nejprve domluví s Marií Therezou, že v případě nouze mne zde nechá ještě jednu noc. Pak jedeme do té šílené nemocnice. Tam mne posadí na nějakou židli a paní Ivana běhá, zařizuje, rozčiluje se, a já mezitím sedím na té židli, třesu se jak zulc a odříkávám jeden růženec za druhým (mám náramek od samotného papeže z Vatikánu, který funguje jako růženec). Kdo jde kolem, tak musí být přesvědčen, že sem zavítal nějaký šílenec z jiné planety – divoženka, která se třese a stále něco nesrozumitelného mumlá. Po dvou hodinách se paní Ivaně podaří snad zázrak. Má všechny papíry (je jich asi tucet, na papírování si zde potrpí snad ještě více než u nás), především vyjádření lékaře, že mne LATAM MUSÍ vzít do letadla, nespočet dalších papírů, dále recept na tolik potřebné léky a jednu pilulku pod jazyk, která by mne měla trochu uklidnit. Tak a teď šupem na LATAM. Tam ale ztrácí nervy i tolik šikovná a schopná dáma, jako je paní Hrudková. Je zde fronta na celý den a zdá se, že neexistuje absolutně žádná šance dostat letenku na některý z příštích dnů. Necháává mne tam v péči svého manžela a utíká do lékárny vyzvednout léky.

Ovšem její španělský manžel je snad zázračný muž! Začne tam běhat, křičet, dobývá se z jedné kanceláře do druhé, až nakonec ve dvě hodiny odpoledne dosáhne toho, že mi vystavují letenku na *tento* den na 15:15! (Mezitím se vrátila paní Ivana z lékárny a já polykám – samozřejmě bez vody – ten tolik potřebný prášek, záchod tu ovšem nemají čili již opět smrdím jako tchoř.) Zdá se býti nemožné stihnout letadlo v 15:15, když je 14 hodin, musíme na hotel atd. Nicméně, onen manžel paní Hrudkové je opravdu zázrak. Skočíme do auta, jedeme na hotel, naházíme společně věci do kufru, on stále třímá v ruce všechny ty tolik potřebné papíry, zkontroluje, zda mám po ruce pas, a tryskem na letiště. A tam opět funguje jeho zázračný šarm, či co to je. Ať to zkrátím. Provede mne mimo všechny ty strašné fronty, domluví s letuškami, že mi není dobře a potřebuji přednostní péči, a nepolevuje, dokud nejsem na schůdkách do letadla. Pak zvedne palec nahoru, šťastně se na mne usměje, zamává, a já – letím !!!

Mezitím paní Ivana volá panu konzulovi Adamovi do Santiaga, ve kterém letadle jsem a říká, že mne vyzvedne na letišti v Santiagu, dále já volám Standovi, který mezitím kupuje novou letenku ze Santiaga přes Madrid do Prahy, ovšem samozřejmě až na další den na 13:40. Pan Adam je neobyčejně sympatický a laskavý, i když poznamená, že opravdu vypadám hoodně vyčerpaně. Do hotelu dorazíme večer a domlouváme sraz na ráno v 10:30. Ještě mi nakreslí mapu, kde bych ho našla (kousiček od hotelu), dává telefonní číslo, okopíruje na ambasádě všechny papíry (těch asi tucet), vytiskne letenku, kterou mezitím poslal Standa a přinese Imodium, což je *český* a *bezpečný* lék proti průjmu. Konečně sprcha, Internet, ve tři ráno udělám „checking in“ do toho letadla tak, abych seděla u uličky a mohla odbíhat na záchod, umyju si vlasy, prostě snažím se udělat ze sebe opět člověka. Na spaní už není ani

pomyšlení, ale léky zabírají, je mi lépe a lépe! Ráno jdu trochu na procházku, a pan konzul ještě posílá z ambasády Standovi důkazy, že žiju:

Na letišti mi opět se vším pomůže a už jsem v letadle do Madridu! Třináct hodin není tak dlouho, mám nikotinové žvýkačky, najdu film o Tarzanovi, který si pouštím asi pětkrát, protože vždy kousek prodřímnu, ale nakonec se přece jenom dovím, že Tarzan svou milou zachránil, a to už je půl šesté ráno, pouhá hodina do přistání.

V Madridu mám čtyři hodiny, a to je dobře, protože to letiště není vůbec jednoduché. Avšak už jsem jakž takž při smyslech, takže zvládnu přejet vlakem na jiný terminál, dokonce i najít lékárnu a koupit mast na svůj spálený „ksicht“. Poslední krize nastává u „check-in“ kontroly. Jsou zde velice důkladní a všichni musejí sundávat boty. Představa, že se budu muset ohnout, zout a pak zase obout ve mně opět

vyvolává paniku, že následky by mohly být žalostné. Onen úředník se mi podívá na nohy a zeptá se „do you have shoes or boots“? Naštěstí mi to okamžitě docvakne a odpovídám, že „shoes“, takže OK, a jdu dál bez zouvání.

Když konečně vystupuji se všema bágla v Praze na letišti a uvidím Standu, nechám vše stát, letím k němu, obejmu ho a rozbřečím se štěstím. Standa posílá fotku do Santiga de Chile panu Adamovi, jako důkaz, že už mne tu má:

Do Háje jsme dorazili v pondělí večer asi v devět hodin, takže suma sumárum, záchranná akce trvala od pátku tři hodiny ráno do pondělí devíti večer. Bože, jak já jsem šťastná, že jsem doma!

Ale vím, že při mně stáli všichni andělé strážní a všichni svatí a také moji přátelé jsou svatí, a opravdu se nadřeli. Proto jsem pevně rozhodnuta, že už je musím nechat také odpočinout, a tedy toto je **definitivně poslední kapitola mé chystané knihy dojmů z cest „S logikou kolem světa“**.